

A

Pedagógiai Programja Helyi Tantervek – II.

Képző- és Iparművészet fotó és film műhelygyakorlat

Tartalomjegyzék

<i>FOTÓ ÉS FILM MŰHELYGYAKORLAT</i>	4
Alapfokú évfolyamok	4
4. évfolyam	4
Fejlesztési feladatok	4
Tananyag	4
Követelmény.....	5
5. évfolyam	5
Fejlesztési feladatok	5
Tananyag	5
Követelmény.....	6
6. évfolyam	7
Fejlesztési feladatok	7
Tananyag	7
Követelmény.....	8
<i>Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után</i>	9
A tanuló ismerje:	9
A tanuló legyen képes:	9
<i>A művészeti alapvizsga követelményei</i>	9
A vizsga részei.....	9
A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama	9
A vizsga tartalma	10
A vizsga értékelése	10
Továbbképző évfolyamok	10
7. évfolyam	10
Fejlesztési feladatok	10
Tananyag	11
Követelmény.....	11
8. évfolyam	12
Fejlesztési feladatok	12
Tananyag	12
Követelmény.....	13
9. évfolyam	13
Fejlesztési feladatok	13
Tananyag	14

Követelmény.....	14
<i>10. évfolyam</i>	15
Fejlesztési feladatok	15
Tananyag	15
Követelmény.....	16
<i>Követelmény a továbbképző évfolyamok elvégzése után</i>	16
A tanuló ismerje:	16
A tanuló legyen képes:	17
<i>A művészeti záróvizsga követelményei</i>	17
A vizsga részei.....	17
A vizsga tartalma	17
A vizsga értékelése	18
<i>A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális) taneszközök</i>	18

FOTÓ ÉS FILM MŰHELYGYAKORLAT

A fotó és film műhelygyakorlat célja a fényképezés és a mozgófilm-készítés történetének, műfajának megismertetése, az alkotások történelmi, társadalmi és kulturális összefüggéseinek megértetése. Célja továbbá azoknak az elméleti és gyakorlati tudnivalóknak az elsajátíttatása, melyek birtokában a tanulók képessé válnak önálló alkotások létrehozása a fotós és a filmes nyelv sajátosságok, törvényszerűségek felhasználásával.

A műhelygyakorlat feladata a fényképezés és a filmkészítés anyagainak, eszközeinek és alkalmazási lehetőségeinek megismertetése és alkotó alkalmazása. A képrögzítés és szerkesztés eszközeinek gyakorlati felhasználása, az álló- és mozgóképek létrehozásához szükséges optikai és világítástechnikai alapismeretek elsajátíttatása. A képalkotási lehetőségek megismertetése, kipróbálása, alkalmazása, technikai kísérletek tervezése és kivitelezése, az utómunkálatok megvalósítása.

Alapfokú évfolyamok

4. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a filmkészítés anyagainak, eszközeinek és egyszerűbb alkalmazási lehetőségeinek megismertetése néhány példa segítségével.
- A tanuló fantáziájának, kísérletező kedvének, nyitottságának fejlesztése.
- Az életkori sajátosságoknak megfelelő elemző, képalkotó képességek kibontakoztatása.
- Az eszköz- és anyaghasználat terén élményszerű ismeret- és tapasztalatszerzés biztosítása.
- A társakhoz való pozitív viszonyulás formálása, a segítőkészség alakítása.
- A munkakörnyezet tisztántartására való igény kialakítása, a fegyelmezett munkavégzés szabályainak elsajátíttatása.

Tananyag

Álló- és mozgóképi ismeretek

Ízelítő néhány hazai vagy külföldi alkotó munkájából

A fényvel, a fényérzékeny anyaggal való kísérletezés

A fotogram, kemogram, frottázs alapjai

Képalkotás egyszerű digitális technikával (mobiltelefon, kompakt fényképezőgép)

Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Camera obscura, lyukkamera

Camera obscura, lyukkamera készítése és használata

Ismerkedés a kinetoszkóppal

- 12 képes fázisrajz-csík készítése

Fényképezőgép, kamera a gyakorlatban

- Önálló felvételek készítése egyszerű képrögzítő eszközökkel (mobiltelefon, digitális fényképezőgép)

- Az eszközök megóvása, szakszerű kezelése

Árnykép

- Rövid történetet, jelenetet feldolgozó árnyképsorozat készítése

Fotogramok

- A fény, a tér és az idő összefüggéseinek kutatása
- A fényérzékeny papír jellemzőinek, az előhívónak és rögzítőnek gyakorlati kipróbálása
- A fény útjába helyezett tárgy megvilágításának lehetőségei
- Fotogramok, kemogramok, frottázsok létrehozása
- Lapozható, sodorható képsorok készítése
- Képregény–vázlatok elkészítése
- Szendvicsdia komponálása, képi megjelenítése
- Egyéni próbálkozások, újszerű hatások létrehozása
- Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fotóművészet néhány jelentős alkotóját műveiken keresztül,
- az álló- és mozgóképek közti alapvető különbségeket,
- a rendelkezésére álló képrögzítő eszközöket,
- a laboreszközöket,
- a nézőpont, kompozíció fogalmait.

Legyen képes:

- megfigyelni az alapvető fény–árnyék jelenségeket, és tapasztalatait a képi kifejezésben alkalmazni,
- fotó- és filmalkotásokat tanári segítséggel elemezni.

5. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a mozgófilm–készítés történetének bemutatása.
- A fotós és a filmes nyelv sajátosságainak, törvényszerűségeinek tanulmányoztatása.
- A fényképezés és a filmkészítés anyagainak, eszközeinek és alkalmazási lehetőségeinek megismertetése.
- A nézőpont, a képkivágás megválasztási szabályainak, képi következményeinek, valamint az egyszerű képregény–vázlat elkészítésének megismertetése, mozgó, mozgatható képek, képsorozatok előállításának gyakoroltatása.
- Az esztétikum iránti igény és befogadóképesség fejlesztése.
- Nyitottságra, problémaérzékenységre való felkészítés kisebb feladatok önálló megoldása által.
- A módszeres munkavégzés gyakoroltatása.
- Saját munkák elemző értékelésének, rendezésének, rendszerezésének, dokumentálásának alkalmaztatása.

Tananyag

Álló- és mozgóképi ismeretek

Szemelvények a fotográfia és a filmművészet technikátörténetéből

A fotó- és filmművészet néhány emblematikus alkotásának megismerése

Kameramozgások

Álló és mozgó tárgy, személy követése statikus és mozgó kameraállásból

Különböző képkivágások (plánok)

Egy kitalált vagy felépített jelenet plánokra bontása (premier plán, kistotál, nagytotál)

Rövidfilmes kísérletek a tapasztalatok alapján

A mozgókép készítés néhány szabálya

A fényel, a fényérzékeny anyaggal való kísérletezés

Fotogram, kemogram, frottázs létrehozása

analóg vagy digitális fényképezőgéppel, mobiltelefonnal felvételek létrehozása

Képpár, képsor, képsorozat fogalma, dramaturgiai lehetőségei

Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

A fényképezőgép és a kamera

– A nézőpont megválasztásának képi hatása

– A fénymérés alapjai, a záridő, fényrekesz (blende) összefüggéseinek és jelentőségének gyakorlati megismerése

– A kameramozgások fajtái és ezek variációi (svenkelés, emelés, süllyesztés, kocsizás)

A plánok kapcsolata

– A képkivágások (plánok) rendje (premier-, szekond-, bőszekond-, amerikai-, kistotál-, nagytotál plán)

– A jelenetek hosszának változatos alkalmazása

– Rövidfilmes kísérletek és tapasztalatok

Fotogramok, camera obscura felvételek

– A fény, a tér és az idő összefüggéseinek kutatása

– A fényérzékeny papír jellemzői, az előhívók és rögzítők működése

– Átlátszó, félig átlátszó, átlátszatlan tárgyak megvilágításának lehetőségei

– Transzparencia, reflexió

– Fotogramok, kemogramok, frottázsok létrehozása

– Tónusátmenetek kipróbálása

– Nyomhagyás különféle eszközökkel és anyagokkal a fényérzékeny papíron

– A fotogramok képsorokba, sorozatokba rendezése

– A mozgás érzetének visszaadása képi eszközökkel

– Egyszerű szituáció ábrázolása képsorokban

– Egyéni próbálkozások, újszerű hatások létrehozása

Értékelés és kiállítás-rendezés

Képkészítés egyszerű digitális technikával (mobiltelefon, kompakt fényképezőgép)

– Képpárok, képsorozatok létrehozása

– A kiválasztott fotók szerkesztése számítógéppel

– A képek nyomtatása, párokba, sorozatokba rendezése

Követelmény

A tanuló ismerje:

– a fotó- és filmművészet néhány jelentős alkotóját műveiken keresztül,

– a természetes és mesterséges fényforrásokat, tudjon különbséget tenni hatásmechanizmusuk között,

– a képkivágások (plánok) képalakító hatását,

– az optikai képkészítés fogásait, fogalmait, lehetőségeit,

– a mozgóképkészítés alapvető szabályait,

– a nézőpont, kompozíció, ritmus, ismétlés, szimmetria fogalmát.

Legyen képes:

- a tanult képzőművészeti technikákat, módszereket saját munkáiban alkalmazni,
- egyszerű képregény-vázlatot elkészíteni, mozgó, mozgatható képeket, képsorozatokot előállítani,
- saját munkáit elemzően értékelni, rendezni, rendszerezni, dokumentálni.

6. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a mozgófilm-készítés történetének, műfajának megismertetése.
- A képelemzések során az alkotások történelmi, társadalmi és kulturális háttérének felismertetése az összefüggések alapján.
- A fényképezés és a filmkészítés anyagainak, eszközeinek és alkalmazási lehetőségeinek további megismertetése.
- A képalkotási lehetőségek mélyítése, a tanultak kipróbáltatása és alkalmaztatása.
- Az idő-, és térbeli változás, mozgás, fejlődés, haladás képi kifejezésének megismertetése.
- A storyboard készítésének elsajátíttatása.
- A képrögzítő és szerkesztő eszközök gyakorlati felhasználásának bemutatása.
- Azoknak az elméleti és gyakorlati tudnivalóknak az elsajátíttatása, melyek birtokában a tanulók képessé válnak önálló alkotások létrehozására a fotós és a filmes nyelv sajátosságok, törvényszerűségek felhasználásával.
- Az értékes munkák kiválogatásának, a rendszerezésének és kiállítási módjainak elsajátíttatása.
- Tanári vezetéssel, bonyolultabb feladatok elvégzésére történő felkészítés.
- Az interaktivitás (személyközi kapcsolatok aktivitása, kooperáció) elmélyítése.

Tananyag

Álló- és mozgóképi ismeretek
A fotográfia és a filmművészet rövid technikatörténete
Néhány jelentős alkotóművész ismerete műveiken keresztül
A fotó- és filmművészet jelentős magyar alkotói
A helyes expozíció fogalma, szerepe, jelentősége
A fénymérés
Digitális technikai alapismeretek
Ritmus, ismétlés, kiemelés, elhagyás, szimmetria fogalma
A képkivágások (plánok), a helyes nézőpont
A kollázs, montázs mint formanyelv
Közelítés és nyitás zoom-objektívvel
Közelítő és nyitó felvételek, kameramozgások vágási lehetőségei
A mozgóképkészítés szabályai
Digitális vágóprogram megismerése
Folyamat- és mozgásábrázolás a művészetben
A felvételek technikai, tartalmi és esztétikai minősége
Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Fotogramok

- A fény, a tér és az idő összefüggéseinek kutatása
- A fényérzékeny papír jellemzőinek, az előhívónak és rögzítőnek gyakorlati kipróbálása

- Térbeli manipuláció a fotópapírral (hajtogatás, vágás), megvilágítás, előhívás
- Irányított roncsolás (tépés, égetés), megvilágítás, előhívás
- A mozgás illúziója
- Szendvicsnegatív készítése
- Egyéni próbálkozások, újszerű hatások létrehozása

Fotóséta a város, település előre meghatározott helyszínein

- Szituációs gyakorlatok
- Az adott urbánus tér atmoszférájának bemutatása
- Kreatív, egyedi témakeresés a helyszín adottságaihoz igazodva
- Az elkészült fotók szelektálása, majd szerkesztése számítógépen
- A kiválasztott képek nyomtatás
- 5–10 képből álló fotósorozatok, valamint képpárok létrehozása

Kreatív feladatok

- Egyéni nézőpont és kompozíciós rend megválasztása
- Ritmus, ismétlés, kiemelés, elhagyás, szimmetria megjelenítése az alkotásokban
- Spontán és rendezett fotók készítése
- Az idő-, és térbeli változás, mozgás, képi kifejezése a fotó és a film formanyelvén keresztül
- Képsorozatok készítése-digitális fényképezőgéppel
- Storyboard létrehozása rajzolással, kollázs technikával
- Forgatási terv elkészítése, filmetűd forgatása stábmunkában

Utómunkálatok

- Analóg, fekete–fehér felvételek készítése, filmhívás
- Digitális fotók szerkesztése számítógépen
- A fotók nyomtatása
- A leforgatott nyersanyag digitalizálása
- A vágóprogram alkalmazása
- A felvételek igényes megjelenítése webes felületeken

Vizsgamunka készítése

- A tanult technikai ismeretek segítségével megvalósított fotó vagy filmalkotás, dokumentálás
- Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fotó–és filmművészet néhány jelentős alkotóját műveiken keresztül,
- a nézőpont, kompozíció, ritmus, ismétlés, szimmetria, kiemelés, elhagyás fogalmait,
- a kameramozgások, a jelenetek képsorokra bontását, a képsorok megszerkesztésének elveit, módszereit,
- azokat a kreatív technikákat, amelyeket felhasználhat mondanivalója képi kifejezéséhez,
- digitális fotótechnika alapjait,
- folyamat– és mozgásábrázolás jellegzetességeit a művészetben,
- a fotózással és a filmezéssel kapcsolatos személyiségjogokat, etikai szabályokat.

Legyen képes:

- fotogramok, valamint különböző fotók felhasználásával montázsokat létrehozni,
- a számítógépes képszerkesztő programok alapvető lehetőségeit,
- az idő-, és térbeli változást, mozgást, fejlődést, haladást képileg kifejezni,
- storyboard–ot készíteni,
- önálló nézőpontot kiválasztani, egyszerűbb forgatási tervet készíteni, és annak alapján megfelelő segítséggel filmet forgatni,
- saját munkáit elemzően értékelni, rendezni, rendszerezni, dokumentálni,
- a baleset–, munka–, és környezetvédelmi szabályokat betartani.

Követelmények az alapfokú évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a fotó és filmtörténet néhány jellemző alkotását,
- a fotó- és filmművészet néhány kiemelkedő hazai és külföldi képviselőjét,
- az álló- és mozgókép közti lényeges különbségeket,
- a rendelkezésére álló képrögzítő eszközöket,
- azokat a kreatív technikákat, amelyeket felhasználhat mondanivalója képi kifejezéséhez,
- a folyamat- és mozgásábrázolás jellegzetességeit a művészetben,
- a nézőpont, kompozíció, ritmus, ismétlés, szimmetria, kiemelés, elhagyás fogalmait,
- a rajz-és animációs filmek készítésének elveit (lapozható, sodorható képsorok),
- a laboreszközöket,
- a képkivágások (plánok) képalakító hatását,
- a mozgóképkészítés alapvető szabályait,
- a kameramozgásokat, a jelenetek képsorokra bontását,
- a fotózással és a filmezéssel kapcsolatos személyiségjogokat, etikai szabályokat,
- a legfontosabb munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- megfigyelni az alapvető fény-árnyék jelenségeket, és tapasztalatait a képi kifejezésben alkalmazni,
- képi gesztusokat, ábrákat, fotó- és filmalkotásokat tanári segítséggel elemezni,
- az idő- és térbeli változást, mozgást, fejlődést, haladást képileg kifejezni,
- egyszerű képregény-vázlatot elkészíteni, mozgó, mozgatható képeket, képsorozatot előállítani,
- fotogramok, valamint különböző fotók felhasználásával montázsokat létrehozni,
- storyboard-ot készíteni,
- csendéletet, csoportképet, tájképet, városképet, életképet fotózni,
- saját munkáit elemzően értékelni, rendezni,
- önálló nézőpontot kiválasztani, egyszerűbb forgatási tervet készíteni, és annak alapján megfelelő segítséggel filmet forgatni,
- a tanult képzőművészeti technikákat, módszereket saját munkáiban is alkalmazni,
- a baleset-, munka- és környezetvédelmi szabályokat betartani.

A művészeti alapvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Fotó és film műhelygyakorlat

- tervezés 40 perc
- fotó és film készítés 140 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó képessége. A koncepció tükrözze a tanuló a fotó- és filmművészet anyagairól, műfaji sajátosságairól, esztétikai törvényszerűségeiről megszerzett ismereteit. Az elkészített mű mutassa be a tanuló fotó- és filmtechnikai jártasságát, tudását.

A fotó és film műhelygyakorlat vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval együtt benyújtott kész fotósorozat vagy filmalkotás.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással – a koncepció alapján, a tanult technikai ismeretek segítségével megvalósított fotó vagy filmalkotás, amely lehet:

- fotó – camera obscura – fotogram sorozat,
- mozgás érzetének visszaadása képi eszközökkel,
- egyszerű szituáció ábrázolása képsorokban,
- képsorozat készítése azonos kompozíciós elv alapján,
- storyboard és film, filmrészlet készítése.

A vizsgamunkát az alapfok utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) Az alapvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan készített fotósorozat vagy filmalkotás.

Az intézmény által meghatározott vizsgamunka tervek vagy képes forgatókönyv alapján elkészített alkotás, amely lehet:

- tárgyfotó sorozat,
- környezetfotó sorozat,
- rövid tárgy–animáció,
- ritmusgyakorlat készítése mozgóképi eszközökkel.

A vizsga értékelése

- a fényképezés és filmezés eszközeinek és anyagainak ismerete, tudatos használata,
- a kompozíció alapelemeinek ismerete, alkalmazása,
- a képkivágások, képalakító eljárások ismerete,
- önállóság, eredeti látásmód.

Továbbképző évfolyamok

7. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a mozgófilm–készítés történetének, műfajának, technikatörténetének megismertetése.
- Az alkotások történelmi, társadalmi és kulturális összefüggéseinek megértetése.
- Az álló- és mozgókép létrehozásához szükséges optikai és világítástechnikai ismeretek elsajátíttatása.
- Újabb technikai kísérletek megtervezésének és kivitelezésének megismertetése.
- Szinopszis írásának, a forgatókönyv felépítésének, szerkezetének, használatának megismertetése.
- A tartalom és a művészi kifejezés összefüggéseinek megértetése.
- A fotó-, és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat alkalmazási lehetőségének elsajátíttatása.
- A megtanult képzőművészeti technikák és kreatív módszerek egyre önállóbb beépítése az alkotó munkába.

- Az utómunkálatok szakszerű megvalósítása.
- A kész munkák webes megjelenítésének lehetőségei, szabályai.
- A munkafolyamat résztvevőivel való együttműködés fontosságának tudatosítása.
- A munka-, tűz és balesetvédelmi szabályok betartása.

Tananyag

Álló- és mozgóképi ismeretek

- A fotográfia és a filmművészet rövid technikatörténete
- Néhány jelentős alkotóművész ismerete műveiken keresztül
- Magyar alkotók a fotó- és filmművészetben
- Expozíciós alapfogalmak (zársebesség, blende, érzékenység)
- A fénymérés
- Különböző fényviszonyok, megvilágítások fajtái
- Szinopszis írása, a forgatókönyv felépítése, szerkezete, használata
- Snittek ritmusa
- A jelenetek felépítésének rendje, variációs lehetőségek
- A tartalom és a művészi kifejezés összefüggései
- Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok

Portréfényképezés

- A portréfotózás gyakorlata különböző gyújtótávolságú objektív használatával
- A portré megvilágításának változatai (egylámpás, kétlámpás és háromlámpás megoldások)
- Az elkészült fotókból sorozatok összeállítása számítógép segítségével

Montázsgyakorlatok

- A jelenetek (snittek) jellegének és hosszának megválasztása
- Plán kapcsolások
- Számítógépes vágóprogramok gyakorlati alkalmazása

Rövidfilmkészítés

- Szinopszis elkészítése
- Forgatókönyv írása a szinopszis alapján
- Rövidfilm forgatása stábmunkában

Utómunkálatok

- A negatív, pozitív eljárás módok, filmhívás, nagyítás
- Digitális utómunka
- A leforgatott nyersanyag digitalizálása
- A vágóprogram alkalmazása
- Zenei részletek, hangeffektek alkalmazása
- Értékelés és kiállítás-rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fotózás és filmezés történetét, technikatörténetét,
- a fotótörténet legnagyobb korszakait,
- a legújabb hazai és nemzetközi fotó- és filmművészeti törekvéseket és azok képviselőit,
- a kamera működését,
- a fotózás és filmezés technikai és alkotói folyamatát,
- a plánok összekapcsolásának szabályait,
- a különböző kompozíciós rendszereket, a lényegkiemelés eszközeit,
- a fotó- és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat,

- a filmkészítés elő- és utómunkálatait,
- a fotó- és filmkészítés etikai és jogi szabályait,
- a munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- saját maga és mások által készített fotókat, filmeket értelmezni és elemezni,
- spontán helyzeteket kreatív módon megörökíteni,
- helyesen exponálni,
- a különböző hosszúságú jelenetek (snittek) ritmusképző tulajdonságát tudatosan alkalmazni,
- a megtanult képzőművészeti technikákat és kreatív módszereket munkáiba beépíteni,
- a fotó- és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat alkalmazni,
- együttműködni a munkafolyamat résztvevőivel,
- az elkészült alkotásait esztétikus formában dokumentálni és bemutatni (kiállítás, honlap),
- a baleset-, munka- és környezetvédelmi szabályokat betartani.

8. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a mozgófilm-készítés történetének, műfajának, technikatörténetének megismertetése.
- Az alkotások történelmi, társadalmi és kulturális összefüggéseinek megértése.
- A fotó- és filmkészítés etikai és jogi szabályainak megismertetése.
- Az álló- és mozgókép létrehozásához szükséges optikai és világítástechnikai ismeretek elmélyítése.
- A mozgóképi formanyelv tudatos alkalmaztatása.
- A fotográfiák módosítási lehetőségeinek, a műtermi felvételek és videóklip készítésének, az utómunkálatok módszereinek elsajátíttatása.
- Az álló- és mozgóképi eszközök fejlesztési irányainak követése.
- Az elkészült alkotások esztétikus formában történő dokumentálása és bemutatása (kiállítás, honlap).
- A munka-, tűz és balesetvédelmi szabályok betartatása.
- A stáb munkájában való aktív, kreatív részvétel fejlesztése.

Tananyag

Álló- és mozgóképi ismeretek

A fotográfia és a filmművészet rövid technikatörténete

Néhány jelentős alkotóművész ismerete műveiken keresztül

Magyar alkotók a fotó- és filmművészetben

Egész- és félalakos felvételek szabályai, lehetőségei

Az aranymetszés fogalma, jelentősége a képszerkesztésben

Munka-, tűz és balesetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Fotográfiák módosítása

- Képsorok, képsorozatok készítése a tanult technikai lehetőségek felhasználásával
- A munkák átkomponálása, módosítása képszerkesztő program segítségével

Műtermi felvételek

- Álló- és mozgófigurák megvilágítási módjai (főfény, derítőfények)
- Eltérő hátterek alkalmazása
- Kísérletek a blue-box technikával

Videóklip készítése

- A zenei anyag kiválasztása

- A zenei hangulatot kifejező tudatos és rögtönzött felvételek készítése
 - Szokatlan nézőpontok és kameraállások használata
 - A jelenetek sorrendjének variációs lehetőségei
 - A leforgatott anyag utómunkálatai számítógépes programok segítségével
- Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fotózás és filmezés történetét, technikátörténetét,
- a legújabb hazai és nemzetközi fotó- és filmművészeti törekvéseket és azok képviselőit,
- a fotózás és filmezés technikai és alkotó folyamatát,
- a plánok összekapcsolásának szabályait, a szubjektív kamerás felvételsorokat,
- a különböző kompozíciós rendszereket, a lényeg kiemelés eszközeit,
- a fotó- és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat,
- a filmkészítés elő- és utómunkálatait,
- a kész munkák webes megjelenítésének lehetőségeit, szabályait,
- a fotó- és filmkészítés etikai és jogi szabályait,
- a munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- saját maga és mások által készített fotókat, filmeket értelmezni és elemezni,
- spontán helyzeteket kreatív módon megörökíteni,
- a különböző hosszúságú jelenetek (snittek) ritmusképző tulajdonságait tudatosan alkalmazni,
- a megtanult képzőművészeti technikákat és kreatív módszereket munkáiba beépíteni,
- a fotó- és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat alkalmazni,
- együttműködni a munkafolyamat résztvevőivel,
- az elkészült alkotásait esztétikus formában dokumentálni és bemutatni (kiállítás, honlap),
- a munka-, tűz és balesetvédelmi szabályokat betartani.

9. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a mozgófilm-készítés történetének, műfajának, technikátörténetének megismertetése.
- A fotó-, és filmalkotások történelmi, társadalmi és kulturális összefüggéseinek megértése.
- A fotó- és filmkészítés etikai és jogi szabályainak, valamint a reklámetika megismertetése.
- Az álló- és mozgókép létrehozásához szükséges optikai és világítástechnikai ismeretek elmélyítése.
- A reklámfotó sajátosságainak megismertetése.
- Tárgy- és figura fotózási módszereinek elsajátíttatása műtermi és természetes körülmények között.
- Tervezett vagy aktuális eseményen keresztül a fotóriport-készítés lehetőségeinek bemutatása.
- Jelenetsorok rendezésének, montírozásának és utóhangosításának elsajátíttatása.
- Reklámfilm forgatásának gyakoroltatása stábmunkában.
- Tervezési készség, képesség továbbfejlesztése, új ötletek, megoldások kipróbáltatása és alkalmaztatása.
- Egyéb utómunkálatok szakszerű megvalósításának megismertetése.
- A munka-, tűz és balesetvédelmi szabályok betartatása.

Tananyag*Álló- és mozgóképi ismeretek*

Adott témához kapcsolódó rövid technikatörténet

Adott témához kapcsolódó külföldi és hazai alkotók a kortárs fotó- és filmművészetben

A kompozíciós szerkesztési elvek az álló- és mozgóképben

Kompozíció sémák a képzőművészetben

A kép és a szöveg egymásra hatása

Műtermi fotográfia

Tipográfia

Reklámetika

Számítógépes szerkesztőeszközök ismerete

Baleset-, munka- és környezetvédelmi ismeretek

Feladatcsoportok**Reklámfotó**

– Tárgy és figura fotózása műtermi és természetes körülmények között

– A képek feldolgozása számítógép segítségével

– Tipográfia gyakorlati alkalmazása

– A nyomtatás gyakorlati megvalósítása

Fotóriport

– Tervezett vagy aktuális esemény dokumentálása

– Az elkészült felvételek sorozatba rendezése

Reklámfilm

– Témaválasztás

– Reklámozandó tárgyhoz kreatív történet megírása

– Storyboard készítése

– A reklámfilm leforgatása stábmunkában

– Számítógépes utómunka (vágás, trükkök, zene)

Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény*A tanuló ismerje:*

- a fotózás és filmezés történetét, technikatörténetét,
- a legújabb hazai és nemzetközi fotó- és filmművészeti törekvéseket és azok képviselőit,
- a plánok összekapcsolásának szabályait, a szubjektív kamerás felvételsorokat,
- a különböző kompozíciós rendszereket, a lényeg kiemelés eszközeit,
- a fotó- és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat,
- a filmkészítés elő- és utómunkálatait,
- kész munkák webes megjelenítésének lehetőségeit, szabályait,
- a fotó- és filmkészítés etikai és jogi szabályait,
- a munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- megérteni a téma és tartalom, továbbá a társadalmi és a kulturális kapcsolatok összefüggéseit
- bonyolultabb folyamatot, jelenséget, szituációkat képsorokban, sorozatokban ábrázolni,
- a különböző hosszúságú jelenetek (snittek) ritmusképző tulajdonságának tudatos alkalmazására, vágóképek kiválasztására,
- a fotózás során elsajátított képszerkesztési, képkivágási, nagyítási, és egyéb lehetőségeket alkalmazni,
- storyboard-ot, forgatási vázlatot készíteni, egyszerű forgatókönyvet írni, hanganyaggal ellátott filmet készíteni,

- a kameramozgásokat, képkivágásokat, trükköket, a mondanivalónak megfelelően alkalmazni,
- a fotó–és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat alkalmazni,
- együttműködni, a munkafolyamat résztvevőivel,
- az elkészült alkotásait esztétikus formában dokumentálni és bemutatni (kiállítás, honlap),
- a munka, tűz és balesetvédelmi szabályokat betartani.

10. évfolyam

Fejlesztési feladatok

- A fényképezés és a mozgófilm–készítés történetének, műfajának, technikátörténetének megismertetése.
- A fotó–, és filmalkotások történelmi, társadalmi és kulturális összefüggéseinek megértetése.
- A fotó– és filmkészítés etikai és jogi szabályainak bemutatása.
- Különböző megvilágítási módszerek kombinációjának megismertetése.
- A fotózás során elsajátított képszerkesztési, képkivágási, nagyítási és egyéb lehetőségek tudatos felhasználtatása.
- A kameramozgások, képkivágások, trükkök alkalmazási lehetőségeinek elsajátíttatása a mondanivalónak megfelelően.
- A professzionális kamerák alapvető felhasználási lehetőségeinek megismertetése.
- Tervezési készség, képesség továbbfejlesztése, új ötletek, megoldások kipróbáltatása és alkalmaztatása.
- Egyéb utómunkálatok szakszerű megvalósítását.
- A munka–, tűz és balesetvédelmi szabályok betartatása.
- Az egész éves tudatos tervezésben és a gyakorlati munkában való aktív részvétel igényének kialakítása.
- Felkészítés az elkészült alkotások kiállításra kész összeállítására és önálló bemutatására.

Tananyag

Álló– és mozgóképi ismeretek

Adott témához kapcsolódó rövid technikátörténet

Adott témához kapcsolódó külföldi és hazai alkotók a kortárs fotó–és filmművészetben

Különböző megvilágítási módszerek kombinációja

A fényérték fogalma

A mélységélesség fogalma

Baleset–, munka– és környezetvédelmi szabályok

Feladatcsoportok

Fotótörténet (esszé) fényképezése

– Előzetes tervezés

– Megrendezett vagy spontán jelenetek fényképezése adott fénynél

– Felvételek készítése eltérő nézőpontokból, különböző látószögű objektívekkel

– Történet 5–6 jellegzetes képre való redukálása

– Összeállítás

Videóklip forgatása

– A zenei anyag kiválasztása

– Forgatási ötletek, gegek összegyűjtése

– A forgatókönyv elkészítése

– Felvételezés többszörös forgatással

– A klip végleges elkészítése vágással. A zenei ritmus előnyei

- Vizsgamunka készítése
- Értékelés és kiállítás–rendezés

Követelmény

A tanuló ismerje:

- a fotózás és filmezés történetét, technikátörténetét,
- a legújabb hazai és nemzetközi fotó- és filmművészeti törekvéseket és azok képviselőit,
- a plánok összekapcsolásának szabályait, a szubjektív kamerás felvételsorokat,
- a különböző kompozíciós rendszereket, a lényeg kiemelés eszközeit,
- a professzionális kamerák alapvető felhasználási lehetőségeit,
- a fotó- és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat,
- a filmkészítés elő- és utómunkálatait,
- a fotó- és filmkészítés etikai és jogi szabályait,
- a munkavédelmi tudnivalókat.

Legyen képes:

- megérteni a téma és tartalom, továbbá a társadalmi és a kulturális kapcsolatok összefüggéseit,
- bonyolultabb folyamatot, jelenséget, szituációkat képsorokban, sorozatokban ábrázolni,
- a különböző hosszúságú jelenetek (snittek) ritmusképző tulajdonságának tudatos alkalmazására, vágóképek kiválasztására,
- a fotózás során elsajátított képszerkesztési, képkivágási, nagyítási, és egyéb lehetőségeket alkalmazni,
- storyboard-ot, forgatási vázlatot készíteni, egyszerű forgatókönyvet írni, hanganyaggal ellátott filmet készíteni,
- a kameramozgásokat, képkivágásokat, trükköket, a mondanivalónak megfelelően alkalmazni,
- a fotó-és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat alkalmazni,
- együttműködni, a munkafolyamat résztvevőivel,
- az elkészült alkotásait esztétikus formában dokumentálni és bemutatni (kiállítás, honlap),
- a munka, tűz és balesetvédelmi szabályokat betartani.

Követelmény a továbbképző évfolyamok elvégzése után

A tanuló ismerje:

- a fotózás és filmezés történetét, technikátörténetét,
- a legújabb hazai és nemzetközi fotó- és filmművészeti törekvéseket és azok képviselőit,
- a kamera működését,
- a professzionális kamerák alapvető felhasználási lehetőségeit,
- a fotózás és filmezés technikai és alkotó folyamatát,
- a filmkészítés elő- és utómunkálatait,
- a plánok összekapcsolásának szabályait, a szubjektív kamerás felvételsorokat,
- a különböző kompozíciós rendszereket, a lényeg kiemelés eszközeit,
- a fotó- és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat,
- a fotó- és filmkészítés etikai és jogi szabályait,
- a munkavédelmi tudnivalókat.

A tanuló legyen képes:

- saját maga és mások által készített fotókat, filmeket értelmezni és elemezni,
- megérteni a téma és tartalom, továbbá a társadalmi és a kulturális kapcsolatok összefüggéseit,
- bonyolultabb folyamatot, jelenséget, szituációkat képsorokban, sorozatokban ábrázolni,
- spontán helyzeteket kreatív módon megörökíteni,
- konkrét eseményt előzetes szempontok alapján megörökíteni,
- a különböző hosszúságú jelenetek (snittek) ritmusképző tulajdonságának tudatos alkalmazására, vágóképek kiválasztására,
- a megtanult képzőművészeti technikákat és kreatív módszereket munkáiba beépíteni,
- a fotózás során elsajátított képszerkesztési, képkivágási, nagyítási, és egyéb lehetőségeket alkalmazni,
- storyboard-ot, forgatási vázlatot készíteni, egyszerű forgatókönyvet írni, hanganyaggal ellátott filmet készíteni,
- a kameramozgásokat, képkivágásokat, trükköket, a mondanivalónak megfelelően alkalmazni,
- a fotó- és filmkészítéshez kapcsolódó számítógépes programokat alkalmazni, igényes módon webes felületen bemutatkozni (honlap),
- együttműködni a munkafolyamat résztvevőivel,
- az elkészült alkotásait esztétikus formában dokumentálni és bemutatni (kiállítás, album),
- a munka-, tűz és balesetvédelmi szabályokat betartani.

A művészeti záróvizsga követelményei

A vizsga részei

A vizsga gyakorlati és szóbeli vizsgarészekből áll.

A gyakorlati vizsga tantárgyai és időtartama

Fotó és film műhelygyakorlat

A gyakorlati vizsga időtartama

– tervezés 50 perc

– fotó vagy film készítése 190 perc

A szóbeli vizsga időtartama: max. 10 perc

A vizsga tartalma

A vizsgafeladatot az intézmény úgy határozza meg, hogy a megoldásból mérhető legyen a tanuló tervező, alkotó képessége. A koncepció tükrözze a tanuló fotó és filmművészeti ismereteit. Az elkészített mű megoldása mutassa be a tanuló fotó és filmtechnikai jártasságát, tudását, művészi igényességét.

1. A fotó és film műhelygyakorlat gyakorlati vizsga két részből tevődik össze:

A) Tervezési dokumentációval, szakmai indoklással együtt benyújtott kész fotósorozat vagy filmalkotás.

A benyújtott vizsgamunka – tanári irányítással – képi vagy szöveges koncepció alapján, a tanult technikai ismeretek segítségével megvalósított alkotás, amely témája alapján lehet:

- portrészorozat,
- reklám/divatfotó sorozat,
- riport/autonóm riport
- megrendezett fénykép
- kísérleti fotó/film
- kollázs, montázs, frottázs, kemogram lehetőségeit kihasználó képsorozat,
- ritmusképzés álló- és mozgóképi eszközökkel,
- rövidfilm.

A vizsgamunkát a továbbképző utolsó évfolyamának szorgalmi ideje alatt, a második félévben kell elkészíteni, és a művészeti alapvizsga napját megelőzően tíz nappal kell a tanulónak leadnia a vizsgát szervező intézménynek.

B) A záróvizsga helyszínén, ideje alatt önállóan készített fotósorozat vagy filmalkotás.

Az intézmény által meghatározott vizsgafeladat, tervvázlatok vagy képes forgatókönyv alapján elkészített alkotás, amely lehet:

- portréfotó sorozat,
- reklámfotó sorozat,
- riport/autonóm riport,
- megrendezett fénykép,
- mozgást kifejező mikrotörténet,
- fotó– vagy filmtechnika alkalmazásával készített montázs.

2. A fotó és film műhelygyakorlat szóbeli vizsga tartalma:

- az álló– és mozgókép létrehozásának anyagai, eszközei és műfajai,
- a fotózás és a filmezés technikái,
- a fényképezés és filmkészítés története,
- a fotó– és filmművészet legjelentősebb alkotásai, alkotói,
- a magyar fotó– és filmművészet jeles képviselői,
- egészség– és környezetvédelmi alapismeretek.

A vizsga értékelése

A gyakorlati vizsga értékelése

- lényegkiemelés eszközeinek és módjainak ismerete,
- a képkivágások és a képalakító lehetőségek alkalmazása,
- kompozíciós rendszerek ismerete és alkalmazása,
- a koncepció eredetisége, átgondoltsága,
- a megvalósítás minősége,
- a tanult ismeretek kreatív alkalmazása.

A szóbeli vizsga értékelése

- a követelményekben meghatározott elméleti anyag ismerete,
- a megfogalmazás szakszerűsége, pontossága,
- kommunikációs készség.

A tananyag feldolgozásához szükséges kötelező (minimális)

taneszközök

Munkaasztalok, székek
Repró-állvány, fotóállvány
Fotónagyító
Fotólámpa, sötétkamra lámpa
Fényképezőgép tartozékokkal (digitális tükörreflexes, valamint manuális módban használható, analóg)

Videokamera

Projektor

Erősítő, keverő, mikrofon

Fotólabor eszközök

Zárható vegyszertároló szekrény (veszélyes anyagok alkalmazása esetén)

Szemléltetésre szolgáló technikai eszközök

Szemléltető anyagok (képek, könyvek, CD, DVD-k)

Sötétítő eszköz

Tintasugaras, vagy lézeres nyomtató

Számítógép, képszerkesztő és vágóprogramok

A továbbképző évfolyamokban ajánlott eszközök:

3 db fejgenerátoros műtermi vaku (kiegészítő felszerelések, vakufénymérő, fotóháttér...)